

**ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А**  
**ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ**  
**КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“**

---

Приета от ФС (протокол №/ дата):

**УТВЪРЖДАВАМ:**

Приета от КС (протокол №/ дата):

**Декан:**  
(доц. д-р Христина Благоева)

**У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А**

**ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СЧЕТОВОДСТВО НА БЮДЖЕТНИТЕ  
ПРЕДПРИЯТИЯ”**

**ЗА СПЕЦ. “Счетоводство и финанси“ ; ОКС “бакалавър”**

**КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4 ; СЕМЕСТЪР: 8**

**ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.**

**КРЕДИТИ: 5**

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН**

| <i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>                                   | <i>ОБЩО (часове)</i> | <i>СЕДМИЧНА<br/>НАТОВАРЕНОСТ<br/>(часове).</i> |
|-------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------------|
| АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:                                          |                      |                                                |
| В Т.Ч.                                                      |                      |                                                |
| • ЛЕКЦИИ                                                    | 30                   | 2                                              |
| • УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/<br>лабораторни упражнения) | 45                   | 3                                              |
| ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ                                      | 75                   | -                                              |

Изготвили програмата:

1. ....  
(доц. д-р Даниела Георгиева)
2. ....  
(гл. ас. д-р Петко Захариев)

Ръководител катедра: .....  
"Счетоводна отчетност" (доц. д-р Слави Генов)

## **I. АНОТАЦИЯ**

Дисциплината „Счетоводство на бюджетните предприятия” е специална надграждаща счетоводна дисциплина, която е базирана върху знанията, придобити от студентите в специалност „Счетоводство и финанси” от Икономически университет-Варна по предходно изучавани счетоводни дисциплини от общ характер. В резултат на изучаване на дисциплината студентите придобиват специални знания, допълващи тези дисциплини, а това разширява обхвата на техните умения и дава съществено предимство при последваща реализация в стопанската практика на бюджетните организации.

Дисциплината има за цел да запознае студентите с особеностите на публичния сектор, основните принципи на отчетността в тях, технологията за набиране на счетоводна информация, основните отчетни обекти, специфични за посочените предприятия, както и счетоводните процедури по отразяване на характерните операции с тях.

Лекционният материал е съобразен с всички актуални промени в отчетността на организациите от публичния сектор, като се имат предвид поетапното изграждане на информационната система за финансово управление (ИСФУ) и въвеждането на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор.

Семинарните занятия имат практико-приложна насоченост, като чрез решаването на задачи, тестове и казуси студентите получават възможност за пряка адаптация към действащата практика на организациите от публичния сектор при тяхната последваща реализация след дипломирането.

## **II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ**

| №. по ред                                                                                           | НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ                                                     | БРОЙ ЧАСОВЕ |    |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----|----|
|                                                                                                     |                                                                                        | Л           | СЗ | ЛУ |
| Тема 1. Обща характеристика на държавния бюджет. Участници в бюжетния цикъл.                        |                                                                                        | 1           | 1  |    |
| 1.1.                                                                                                | Структура на националната бюджетна система                                             |             |    |    |
| 1.2.                                                                                                | Участници в стандартната бюджетна технология                                           |             |    |    |
| 1.3.                                                                                                | Основни бюджетни показатели в структурата на държавния бюджет                          |             |    |    |
| Тема 2. Отчитане на операциите по изпълнение на централния и местните бюджети в банковата система   |                                                                                        | 2           | 4  |    |
| 2.1.                                                                                                | Отчитане касовото изпълнение на централния бюджет в банките.                           |             |    |    |
| 2.2.                                                                                                | Отчитане на операциите по касовото изпълнение на местните бюджети в банките.           |             |    |    |
| Тема 3. Отчитане на операциите по изпълнение на централния бюджет в Министерство на финансите       |                                                                                        | 3           | 4  |    |
| 3.1.                                                                                                | Отчитане на операциите по изпълнение на централния бюджет в Министерство на финансите. |             |    |    |
| 3.2.                                                                                                | Особености в отчетността на Министерство на финансите като бюджетна организация.       |             |    |    |
| Тема 4. Отчитане на операциите по изпълнение на бюджетите на министерствата и централните ведомства |                                                                                        | 3           | 4  |    |
| 4.1.                                                                                                | Отчитане на операциите по изпълнение на бюджетите на                                   |             |    |    |

|                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                 |          |          |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|--|
|                                                                                                                                                                                                       | министерствата и централните ведомства.                                                         |          |          |  |
| 4.2.                                                                                                                                                                                                  | Особености в отчетността на министерствата и централните ведомства като бюджетни организации.   |          |          |  |
| <b>Тема 5. Отчитане на операциите по изпълнение на местните бюджети в общините и кметствата</b>                                                                                                       |                                                                                                 | <b>3</b> | <b>4</b> |  |
| 5.1.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на операциите по изпълнение на местните бюджети                                        |          |          |  |
| 5.2.                                                                                                                                                                                                  | Особености в отчетността на общините като бюджетни организации                                  |          |          |  |
| <b>Тема 6. Особености при отчитане на капитала в бюджетните организации</b>                                                                                                                           |                                                                                                 | <b>1</b> | <b>2</b> |  |
| 6.1.                                                                                                                                                                                                  | Концепция за капитала в бюджетните организации                                                  |          |          |  |
| 6.2.                                                                                                                                                                                                  | Счетоводно отчитане на капитала в бюджетните организации                                        |          |          |  |
| <b>Тема 7. Особености при отчитане на основните операции по придобиване и изваждане от употреба на дълготрайни активи в бюджетните организации. Отчитане на особени операции с дълготрайни активи</b> |                                                                                                 | <b>3</b> | <b>5</b> |  |
| 7.1.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на основните операции по придобиване на дълготрайни активи                             |          |          |  |
| 7.2.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на отписването на дълготрайни активи                                                   |          |          |  |
| 7.3.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на особени операции с дълготрайни активи                                               |          |          |  |
| <b>Тема 8. Особености при отчитане на материалните запаси в бюджетните организации</b>                                                                                                                |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>3</b> |  |
| 8.1.                                                                                                                                                                                                  | Оценка на материалните запаси                                                                   |          |          |  |
| 8.2.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на операциите по придобиване на материални запаси                                      |          |          |  |
| 8.3.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на операциите по отписване на материални запаси                                        |          |          |  |
| 8.4.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на преоценката (последващата оценка) на материалните запаси                            |          |          |  |
| <b>Тема 9. Особености при отчитане на разчетите при бюджетните организации</b>                                                                                                                        |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>4</b> |  |
| 9.1.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на разчетите с контрагенти по търговски (стокови) операции                             |          |          |  |
| 9.2.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на разчетите с персонала                                                               |          |          |  |
| 9.3.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на разчетите с подотчетни лица                                                         |          |          |  |
| 9.4.                                                                                                                                                                                                  | Отчитане на разчетите с осигурителни организации и за данъка върху доходите на физическите лица |          |          |  |
| <b>Тема 10. Особености при отчитане на паричните средства при бюджетните организации</b>                                                                                                              |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>3</b> |  |
| 10.1.                                                                                                                                                                                                 | Особености на паричните средства като отчетен обект при бюджетните организации                  |          |          |  |
| 10.2.                                                                                                                                                                                                 | Счетоводно отчитане на паричните средства при бюджетните организации                            |          |          |  |
| <b>Тема 11. Особености при отчитане на разходите в бюджетните организации</b>                                                                                                                         |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>3</b> |  |
| 11.1.                                                                                                                                                                                                 | Концепция за разходите в отчетността на публичния сектор                                        |          |          |  |
| 11.2.                                                                                                                                                                                                 | Счетоводно отчитане на разходите при бюджетните организации                                     |          |          |  |

|                                                                                                                                    |                                                                               |           |           |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|--|
| <b>Тема 12. Особености при отчитане на приходите и трансферите в бюджетните организации</b>                                        |                                                                               | <b>2</b>  | <b>3</b>  |  |
| 12.1.                                                                                                                              | Характеристика на приходите и трансферите като обект на счетоводно отчитане   |           |           |  |
| 12.2.                                                                                                                              | Особености при отчитането на приходите и трансферите в бюджетните организации |           |           |  |
| <b>Тема 13. Особености при отчитането и данъчното облагане на стопанската дейност в бюджетните организации</b>                     |                                                                               | <b>2</b>  | <b>3</b>  |  |
| 13.1.                                                                                                                              | Проявни форми на стопанска дейност и аспекти на данъчното ѝ облагане          |           |           |  |
| 13.2.                                                                                                                              | Счетоводно отчитане на стопанската дейност и на данъка върху приходите от нея |           |           |  |
| <b>Тема 14. Годишно счетоводно приключване в бюджетните организации. Ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет</b> |                                                                               | <b>2</b>  | <b>2</b>  |  |
| 14.1.                                                                                                                              | Годишно счетоводно приключване на отчетността в бюджетните организации        |           |           |  |
| 14.2.                                                                                                                              | Съдържание и ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет        |           |           |  |
| 14.3.                                                                                                                              | Консолидация на отчетните данни в публичния сектор                            |           |           |  |
| <b>Общо:</b>                                                                                                                       |                                                                               | <b>30</b> | <b>45</b> |  |

### **III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:**

| <b>№. по ред</b>                        | <b>ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА</b>                            | <b>Брой</b> | <b>ИАЗ ч.</b> |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------|---------------|
| <b>1.</b>                               | <b>Семестриален (текущ) контрол</b>                       |             |               |
| 1.1.                                    | Домашна работа - писмена по зададена задача               | 1           | 15            |
| 1.2.                                    | Контролна работа - писмена по зададена конкретна задача   | 2           | 20            |
| <b>Общо за семестриален контрол:</b>    |                                                           | <b>3</b>    | <b>35</b>     |
| <b>2.</b>                               | <b>Сесиен (краен) контрол</b>                             |             |               |
| 2.1.                                    | Изпит (присъствен тест и/или задача и теоретични въпроси) | 1           | 40            |
| <b>Общо за сесиен контрол:</b>          |                                                           | <b>1</b>    | <b>40</b>     |
| <b>Общо за всички форми на контрол:</b> |                                                           | <b>4</b>    | <b>75</b>     |

### **IV. ЛИТЕРАТУРА**

#### **ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА**

##### **А. Учебници и учебни помагала**

1. Захариев, П. и к-в. Бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гейя Принт", Варна, 2015.
2. Захариев, П. и к-в. Сборник от задачи и тестове по бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гейя Принт", Варна, 2015.

## ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА

### А. Книги, монографии, статии и научни доклади

1. Баташки, Г. и к-в. Приложни аспекти на счетоводството на предприятията от публичния сектор, списание „Диалог”, ИНИ, Извънреден тематичен I, август 2012.
2. Билбилева, Ел. Наръчник на бюджетния счетоводител 2014 г., изд. „Ада софт”, София, 2014.
3. Георгиева, Д. Приложимата база на отчетността в публичния сектор, сп. „Икономическа мисъл”, бр. 5/2016.
4. Георгиева, Д. Обезценка на нетекущи активи в организациите от публичния сектор, сп. „Бизнес управление”, бр. 1 / 2016.
5. Георгиева, Д. Нови моменти, свързани с оценяване на активите и пасивите в публичния сектор. Счетоводство, одит и финанси в променящия се свят: Сборник с доклади от научно-практическа конференция по повод 95 г. от създаването на катедра „Счетоводна отчетност”, Варна: Наука и икономика, 2019, с. 345 - 359.
6. Захариев, П. Годишно счетоводно приключване и изготвяне на годиния финансов отчет на бюджетните предприятия за 2008г., “Наръчник на счетоводителя”, бр.1/2009, изд. “Плуто-1”, Пловдив, с. 26-40.
7. Захариев, П. Специфични особености и характерни принципи на отчетността в организациите от публичния сектор в РБългария (Specific features and principles of accounting in public sector organizations in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Наука и образование” („Science and education”), Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2017 г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с. 240-244.
8. Захариев, П. Дискусионни въпроси относно начисляването на амортизация на дълготрайни активи от бюджетните организации в РБългария (Discussion questions regarding depreciation of fixed assets by budget organizations in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Наука и образование” („Science and education”), Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2017 г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с.245-249.
9. Захариев, П. Липсата на калкулационни сметки в съвременното бюджетно счетоводство-основа за неправилни счетоводни процедури във връзка с придобиването на дълготрайни активи (The lack of calculation accounts in the contemporary budgetary accounting-base for incorrect accounting procedures relating acquisition of fixed assets), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция “Problems of the development of modern science: theory and practice”, Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с. 77-83.
10. Захариев, П. За използването на нетрадиционни корективни техники и сметки в отчетността на публичния сектор в Република България (On the use of non-traditional corrective techniques and accounts in public sector in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция “Problems of the development of modern

science: theory and practice”, Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с. 83-89.

11. Захариев, П. Критичен поглед върху отчитането на някои имажинерни и хипотетични обекти при българските организации от публичния сектор (A critical view on the accounting of certain imaginary and hypothetical objectives in bulgarian public sector organizations), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция “Problems of the development of modern science: theory and practice”, Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с. 89-95.

12. Маринова, Р. Особености на организацията на годишното счетоводно приключване в бюджетните организации, Известия на Съюза на учените – Варна, бр. 2, 2016, с. 166-179.

13. Попова-Йосифова, Н., Приложимост на принципа текущо начисляване в счетоводната отчетност на предприятията от публичния сектор. СТАТИЯ. сп.”Економика, социология и право” №1-2, Москва, 2012, с.73-74.

14. Попова-Йосифова, Н., Годишното счетоводно приключване в бюджетните организации за 2014 г., Наръчник на икономиста, №1/2015, Издателство „Плутон-1”-Пловдив, с. 61-73.

15. Попова-Йосифова, Н., Новости в счетоводната отчетност на бюджетните организации, ДОКЛАД, Научна конференция с международно участие „Хоризонти в развитието на човешките ресурси и знанието“, 12-14/06/2015, Бургас, Отпечатан в сборник с доклади, том I, с. 504-510.

16. Стоянов, Ст., Фесчиян, Д., Проблеми и насоки за развитие на счетоводната система на предприятията от публичния сектор в процеса на интегриране на България в ЕС, НС УНСС, 13.12.2012.

17. Цветанова, М., Бакърджиева, Т., Промени в счетоводното отчитане на бюджетните организации през 2014г., изд. „Интеринтелект”, София, 2014.

18. Фесчиян, Д., Отклонения от фундаменталните счетоводни принципи в счетоводната система на предприятията от публичния сектор, доклад пред международна конференция на ФСФ при УНСС, София, октомври, 2012.

19. Фесчиян, Д., Стандартизиран модел за последващо оценяване на дълготрайните материални активи в предприятията от публичния сектор, списание „Диалог”, ИНИ, бр.4, 2013.

#### **Б. Нормативни актове:**

1. Закон за публичните финанси, ДВ, бр. 15/15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.
2. Закон за държавния дълг, ДВ, бр. 93/01.10.2002г.
3. Закон за общинския дълг, ДВ, бр. 34 от 19.04.2005 г.
4. Закон за платежните услуги и платежните системи, ДВ, бр.23/27.03.2009г., в сила от 01.11.2009г.
5. Наредба №3/16.07.2009г. за условията и реда за изпълнение на платежни операции и за използването на платежни инструменти, ДВ, бр.62/04.08.2009г., в сила от 01.11.2009г.
6. Закон за местните данъци и такси, ДВ, бр. 117/10.12.1997г.
7. БДС 91-00-0292 (0401-1397)/01.09.2000г., МФ, БНБ, относно прилагане на системата “Единна сметка”

8. БДС № 07/09.02.2001г. за утвърждаване сметкоплан на бюджетните предприятия и ръководство за неговото приложение, Министерство на финансите, Дирекция “Бюджет и държавно съкровище”

9. БДС №5/19.03.2002г. относно годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2001г., отчитане на определени операции през 2002г. и промени в Сметкоплана на бюджетните предприятия

10. ДДС № 01/23.06.2003г. относно въвеждането и прилагането от 01.07.2003г. на схема за централизирано разплащане на осигурителни вноски за бюджетните предприятия съгласно §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003г., Министерство на финансите, Дирекция “Държавно съкровище”

11. ДДС № 01/11.01.2010г. относно банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните предприятия през 2010г.

12. ДДС № 20/14.12.2004г. относно прилагането на Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия

13. ДДС №14/30.12.2013г. относно приемане на сметкоплан на бюджетните организации

14. ДДС №8/16.09.2014г. Допълнителни пояснения относно отчитането на определени операции, активи и пасиви в контекста на прилагането на Сметкоплана на бюджетните организации

15. ДДС №17/18.12.2014г. относно Единната бюджетна класификация за 2015г.

16. ДДС №5/14.04.2015г. относно промени в наименованията на някои сметки от сметкоплана и промени в отчитането на приходите от дивиденди и някои други операции

17. ДДС №05/30.09.2016г. относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи от бюджетните организации

18. Заповед № 81/29.01.2002г. на МФ за утвърждаване елементите на годишния финансов отчет на бюджетните предприятия, ДВ бр. 13/05.02.2002 г.

19. Приложение 1 към Указание на БНБ и МФ 03-13009 “Централизация на бюджетни средства към БНБ

20. Приложение 2 към Указание на БНБ и МФ 03-13009 “Достъп до СЕБРА и обмен на данни по бюджетни плащания”

21. Указание на БНБ и МФ 03-13006 “Обслужване на сметки на бюджетни предприятия и бюджетни плащания”, към ДДС №2/02.02.2006г. “Банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните предприятия през 2006г.”

22. Указание на БНБ 03-2014 относно съставяне на платежни документи, април 2014г.

23. Указание ДР № 2/24.01.2014 г. относно съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерството на финансите на заявките за лимити за плащания през 2015 г., Министерство на финансите, Дирекция „Държавни разходи

24. Вътрешни правила за организация на документооборота и общи изисквания и процедури за касовото изпълнение на централния бюджет, утвърдени със заповед на министъра на финансите № 3МФ 175/25.02.2014 г.

25. Указания на МОНМ до ДВУ относно Текуща отчетност на начислена и на касова основа на отделни отчетни обекти и често срещани стопански операции в ДВУ, декември, 2012г.

26. Международни счетоводни стандарти за публичния сектор, ИФАК, 2001-2009г.

27. Примерен сметкоплан на банките, приложение към учебник “Счетоводство на банките”, к-в. изд.“Актив”, 2010г.

28. Manual on sources and methods for the compilation of COFOG. Statistics Classification of the Functions of Government (COFOG), European Commission, EUROSTAT, Methodologies and workingpapers, 2007 edition